

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. Qualis requiratur dispositio ad fructuosè recipienda Sacramenta, & præsertim SS. Evcharistiam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

meretur majorem gratiam ex opere operantis ; eum hoc ipsum generaliter fiat in omnibus pijs actibus iustorum.

26. Alteram partem Conclusionis, quod etiam vi Sacramenti, sicque ex opere operato, conferatur major aliqua gratia magis disposito, ait Suarezius *part. 3. tom. 3. disp. 8. sect. 5. concl. 3.* esse communem Theologorum sententiam ; & colligitur ex Concilio Trident. *Sess. 6. cap. 7.* dicente, quod in justificatione, quæ fit in Baptismo, *Justitiam recipiat unusquisque suam secundum mensuram, quam Spiritus sanctus partitur singulis, prout vult, & secundum cujusque dispositionem & cooperationem*; ergo, si Sacramenta conferunt gratiam secundum propriam cujusque dispositionem, & cooperationem, conferunt majorem magis disposito, quam minus disposito. Accedit ratio desumpta ex congruentijs. Siquidem videtur spectare ad suavem Dei providentiam, ac sapientem, justissimamque distributionem, ut melius disposito virtute Sacramentorum major conferatur gratia : simulque fuit hoc expediens, ut homines excitarentur ad recipienda Sacramenta cum majori devotione, ac reverentiâ, propter spem majoris fructus spiritualis.

Etiã ex opere operato

QUÆSTIO III.

Qualis requiratur dispositio ad fructuosè recipienda Sacramenta, & præsertim SS. Eucharistiam ?

72. **C**ONCL. I. Ad recipienda Sacramenta mortuorum, nempe Baptismi & Pœnitentiæ, requiritur in adultis, conscientiam peccati mortalis habentibus, contritio, vel saltem attritio. Ita communis Theologorum ; atque desumitur ex Concilio Trident. *Sess. 14. cap. 4.* ubi dicitur : *Docet præterea sancta Synodus, etsi contritionem hanc aliquando charitate perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc Sacramentum (Pœnitentiæ) actu suscipiatur : ipsam nihilominus reconciliationem ipsi contritioni sine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam. Illam verò contritionem imperfectam, quæ Attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehenna, & penarum metu communiter concipitur, si voluntatem peccati excludat cum spe veniæ, declarat, donum DEI esse &c. Et quamvis sine Sacramento Pœnitentiæ per se ad justificationem perducere peccatorem nequeat, tamen cum*

Ad Sacramenta mortuorum recipienda, sufficit attritio de peccato mortali.

Uuuuu ; ad

ad DEI gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam disponit. Ha-
tenuſ Concilium.

Pro Sacra-
mentis vi-
vorum re-
quiritur
ſtatus gra-
tiæ.

Corollariũ.

28. CONCL. II. Ad recipienda ritè & fructuoſè Sacramenta
vivorum, qualia ſunt alia quinque, requiritur per ſe loquendo ſta-
tus gratiæ. Patet hoc totum ex dictis *Queſt. præced. n. 21. & 22.*

29. Unde, ſi quis ſit ſibi conſcius peccati mortalis, & velit
ſuſcipere Sacramentum Confirmationis, Extremæ Unctionis,
Ordinis, vel Matrimonij, tenetur iſ priùs vel per actum contri-
tionis perfectæ, vel per præmiſſam Confessionem, ac ſuſceptum
ſaltem cum attritione Sacramentum Pœnitentiæ, ſe in ſtatum
gratiæ reſtituere. Et quidem ob majorem difficultatem in eli-
cienda perfecta contritione communiter ſolet præmitti, atque
ut præmittatur, ſuaderi Confefſio Sacramentalis; quamvis in
dictis quatuor Sacramentis jam ſufficeret Contritio perfecta. Ve-
rùm loquendo de Euchariftia, ſic

Addignam
Euchariftiæ
receptionem
debet præ-
mitti Con-
feſſio de
peccato
mortali.

30. CONCL. III. Ad dignam Auguſtiſſimi Euchariftiæ Sa-
cramenti ſuſceptionem, quando quis ſibi conſcius eſt alicujus pec-
cati mortalis, omninò requiritur, ut præmittatur Confefſio Sa-
cramentalis de tali peccato mortali habitâ copiâ Confefſarij, nec
ſufficit Contritio. Ita communis; atque deſumitur ex verbis
Apoſtoli, *1. Corinth. 11.* ubi de ſuſcepturis hoc SS. Sacramentum,
ait: *Probet autem ſe ipſum homo, & ſic de pane illo edat, & de calice bibat;
qui enim manducat, & bibit indigne, iudicium ſibi manducat, & bibit,
non dijudicans corpus Domini.*

Textus no-
tabilis Con-
cilij Trid.
circa hoc.

31. Idipſum expreſſè declarat Concilium Trid. *Seſſ. 13. cap.
7. & can. 10.* Verba ejus in *cit. cap. 7.* ſunt ſequentia, ac benè no-
tanda. *Quare communicare volenti revocandum eſt in memoriam ejus præ-
ceptum: Probet ſe ipſum homo. Eccleſiaſtica autem conſuetudo declarat,
eam probationem neceſſariam eſſe, ut nullus ſibi conſcius peccati mortalis,
quantumvis ſibi contritus videatur, abſque præmiſſa Sacramentali Confefſio-
ne ad ſacram Euchariftiam accedere debeat. Quod à Chriſtianiſ omnibus,
etiam ab iſ Sacerdotibus, quibus ex officio incumbit celebrare, hæc Sancta
Synodus perpetuò ſervandum eſſe decrevit, modo non deſit illis copia Confef-
ſoris: quòd ſi neceſſitate urgente, Sacerdos abſque prævia Confefſione celebra-
verit, quamprimùm conſiteatur.* Haſtenuſ Concilium.

Mandatum
ejus cele-
brantibus
injunctum
quampri-
mùm con-
ſitendi.

32. Notent hoc benè Sacerdotes, quotidie vel ſaltem sæ-
piùs per hebdomadam celebraturi: ſimulque ſciant, cùm circa
ultima citati Concilij verba, *Quamprimùm conſiteatur*, diverſæ in-
ter Theologos fuiſſent ſubortæ ſententiæ, atque interpretationes,
Alexandrum VII. ſequentes duas Propositiones damnâſſe. Pri-
ma,

ma,

ma, & ordine 38. sic habet: *Mandatum Tridentini factum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali confitendi quamprimum, est consilium, non præceptum.* Secunda, & ordine 3. sic sonat: *Illis particula, Quamprimum, intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.* Verum occasione præmissorum,

33. Quæres, quid per *ly, Quamprimum confiteatur*, in citatis verbis Concilij Tridentini intelligatur: Resp. I. Quantum ad dictam clausulam explicandam, olim variæ extiterunt sententiæ: nam nonnulli eam explicarunt in sensu apertè enervante vim præcepti, prout liquet ex relatis duabus Propositionibus damnatis: alij econtrà mandatum illud intellexerunt in toto rigore, quasi statim post missam teneatur Sacerdos celebrans, si possit, confiteri. Et hæc posterior sententia utique in praxi saluberrimè practicatur, ut sic conscientia, & puritati Sacerdotum celebrantium amplius consulatur; eò præferim, quia Rubricæ Missalis, *Tit. De Defectibus dispositionis animæ*, sic habent: *Si quis autem in casu necessitatis non habens copiam Confessoris, in peccato mortali absque contritione celebret, graviter peccat. Secus, si conteratur: debet tamen, cum primum poterit, confiteri.* Verum hic rigor, etsi in specialibus circumstantijs sit observandus, non tamen semper sub præcepti distinctione obligare videtur, sed opus est distinctione.

34. Resp. II. Quando hodie post Missæ Sacrificium, præmissa contritione, ut supra, peractum, occurrit copia Confessarij, & non sit certum, an sequenti die; quo rursus celebrare teneberis, sis habiturus copiam Confessarij, teneris hodie confiteri. Ita Lugo *disp. 14. de Eucharist. sect. 7. num. 162.* Herincx *disp. 6. de Euchar. quest. 6. num. 81.* rectè hoc extendens ad casum, quando sequenti triduo non putatur ad futura occasio confitendi; & alij. Ratio est: quia neglecta isthac copia confitendi, vel daretur nova causa iterum celebrandi sine Confessione; vel non confitendi *quamprimum*. Atqui horum utrumque directè est contra finem, atque intentum Concilij Tridentini; ergo.

35. Resp. III. Seclusis prædictis, & alijs specialibus circumstantijs, ac si quis interea non est denuò celebraturus, sive communicaturus, memorato præcepto Ecclesiastico Concilij Tridentini satisfacere videtur, qui intratriduum confitetur. Ita Herincx ibidem, asserens, cit. *ly, quamprimum confiteatur*, hoc modo communiùs explicari; Lugo, Sannig, & alij. Ratio est: quia hujusmodi dictio est moraliter, & civili modo intelligenda:

neque

Hoc *ly, Quamprimum confiteatur, Quid importet?*

Quandoq; obligat ad statim confitendum.

Alioquin extenditur ad triduum.

neque ly, *quamprimum*, aliud importare videtur, quam ly, *illico*, quod in Jure (nisi secus subiecta materia exoptulet) ad triduum extenditur, *arg. l. cum specialis. C. de Judicijs*, ibi: *Illico autem, id est, intra triduum proximum sine ulla dilatione*. Et L. ult. C. de Errore Advocat. ibi: *Palam ex continenti, id est, triduo proximo*, cum concordantijs.

Quid, si
quis jam
confessus,
oblitus fuit
peccati
mortalis?

36. Quæritur II. Quid juris, quando quis jam semel confessus est, sed inculpabiliter oblitus alicujus peccati mortalis? Resp. Per se loquendo, ac seclusis specialibus circumstantijs, quæ ipsum excusare possunt, talis obligatur confiteri peccatum mortale necdum in Confessione depositum, antequam communicet, vel celebret. Ita Reginaldus *lib. 25. n. 105*. Herincx *loc. cit. num. 75*. & Lugo *num. 151*. addens, talem, si est Sacerdos celebrans in casu necessitatis præviâ contritione, etiam comprehendendi sub præcepto Concilij Tridentini ad *quamprimum* postea confitendum: quamvis nonnulli apud Henriquez *lib. 8. cap. 46*. teneant oppositum, eò quòd talis jam sit iustificatus per Confessionem præviâ; quorum sententiam speculativè loquendo non esse improbabilem, censet etiam Joan. Bosco *part. 2. Theol. Sacrament. disp. 4. sect. 10. concl. 7*. Ratio autem nostræ responsionis est: quia præceptum præmittendæ Confessionis ante Communionem, non obligat ad quomodocunque confitendum; sed simpliciter ad confitenda omnia peccata mortalia, quorum quis sibi conscius est.

Solvitur
instantia.

37. Nec obstat, quòd talis vi Sacramenti Pœnitentiæ jam sit iustificatus, eiq; saltem indirectè remissum peccatum mortale, ob ignorantiam invincibilem, aut inculpata oblivionem non confessum. Resp. enim, omnia peccata mortalia, quorum quis sibi conscius est, ante Sacram Communionem directè subicienda esse clavibus Ecclesiæ, habitâ copiâ Confessarij; prout indicat Concilium Tridentinum *loc. cit.* allegans verba Apostoli *1. Corinth. 11*. Ex quibus communior Doctorum infert, hoc esse præceptum Juris Divini, & non tantum Ecclesiastici: unde non sufficit sola absolutio indirecta. Et reverà, si quis pro prima vice posset in dicto casu communicare, vel etiam celebrare, posset etiam pro secunda & tertiâ vice, imò toties, quoties vellet, idiptum facere absque nova præviâ Confessione, donec incidat in novum peccatum mortale: quod planè repugnat communi sensui Fidelium.

38. Dici-

38. Dicitur notanter num. 36. per se loquendo, ac seclusis sp^{alibus} ^{Limitatur hoc in casu necessitatis.} circumstantijs. Nam si quis non amplius habeat copiam Confessarij, urgeatque necessitas celebrandi, vel communicandi; aut si quis jam ad linteum communicantium positus recorder peccati mortalis, quod oblitus erat confiteri. nec inde si nota vel scandalo gravi amplius recedere possit, talis non peccat communicando. Et hoc, etiamsi non eliciat de novo Contritionem: quia peccatum illud jam est remissum, saltem indirectè, vi prævix Confessionis bonâ fide peractæ; simulque talis à facienda nova Confessione excusatur ob defectum Confessarij.

39. Quòd si verò vel non desit copia Confessarij, vel saltem non urgeat necessitas celebrandi, aut communicandi, stante conscientia peccati mortalis necdum confessi abstinendum erit à Celebratione, vel Communione, donec præmittatur Confessio; ut notat Scotus in 4. dist. 9. quaest. un. Navarrus cap. 21. Manual. n. 49. & communis. ^{Quid si non adsit necessitas celebrandi &c.}

40. Censetur autem deesse copia Confessarij, quando vel absolutè deest, cui possit Confessio fieri: vel quando is ex malitia, aut alio capite non vult, vel non potest audire Confessionem; aut quia caret jurisdictione; vel etiam, quando poenitens rationabiliter timet sibi grave detrimentum, utputà revelationem Sigilli, vel aliud notabile damnum à Confessario inferendum, & hujusmodi. ^{Copia Confessarij, quando deesse censetur?}

41. Quantum autem Confessarius debeat distare, ut censetur ejus esse defectus, non potest certa regula statui, sed id determinandum est à varijs circumstantijs, prudenti judicio ponderandis. Generatim duntaxat dici potest, tunc deesse copiam Confessarij, quando ob infirmitatem, difficultatem itineris, brevitate temporis, vel alia occurrentia negotia, aut hujusmodi, sine gravi incommodo, hic & nunc haberi non potest. Ita Lugo n. 82. & seqq. Herincx n. 80. Reginaldus n. 108. & alij. ^{Quid, si is distet?}

42. Quæritur III. An hoc præcepto confitendi ^{quampri-} mum teneatur Laicus, qui in casu necessitatis communicavit sine Confessione, sed cum contritione? Resp. negativè. Ratio est: quia præceptum confitendi ^{quampri-} mum Sacerdotibus, ut supra, celebrantibus incumbens, non est Juris Divini (nam præceptum Divinum non obligat ad confitendum post Communionem, sed ante eam, dummodò habeatur occasio confitendi) sed est præceptum merè Ecclesiasticum, jure novo Concilij Trid. ^{Dicto præcepto confitendi quampri- mum, an teneatur Laicus?}

Xxxxx

Cele.

Celebrantibus impositum ; atqui Concilium Trid. nullam facit mentionem Laicorum, sed duntaxat Sacerdotum celebrantium ; ergo ejus præceptum non est extendendum ad Laicos. Ita Bonacina *disp. 2. de Eucharistia, quest. 6. punct. 1. num. 37. & 40.* hoc etiam extendens ad Sacerdotem in casu necessitatis more Laicorum communicantem, cum Tridentinum loquatur solum de Sacerdotibus celebrantibus : Suarez, Reginaldus, alique ; quavis non desint oppositum tenentes.

Ac Sacerdos indignè celebrans ?

43. *Quæritur IV.* Utrum Sacerdos malitiosè celebrans in statu peccati mortalis, teneatur vi præfati præcepti ad confitendum quamprimùm ? Resp. negativè : nam hic non celebravit urgente necessitate, atque præmissâ contritione (de quo casu loquitur Concilium Trid.) sed ex malicia ; ac proinde celebrando, jam gravissimè peccavit. Bonacina *ibidem n. 38.*

Q U Æ S T I O IV.

De Characterè ; ubi & de Sacramentis cum Fictione susceptis.

Ratio ordinis,

44. **P**ost explicatum principalem Sacramentorum effectum, qui est Gratia, pergendum ad alterum ipsorum effectum minùs principalem, qui est Character. De quo loquendo, sic

Character, quid ?

45. *CONCL. I.* *Character*, quantum ad propositum, est signum spirituale, impressum à Deo animæ suscipientis Sacramentum non iterabile. Ita Scotus *4. dist. 6. quest. 9.* estque in re communis. Ejus frequens mentio est apud SS. Patres, ac etiam in S. Scriptura ; ut 2. Corinth. 1. *Qui unxit nos Deus, qui & signavit nos.* Et Ephes. 1. *In quo signati estis Spiritu promissionis sancto.*

Tria Sacramenta imprimunt Characterem :

46. *CONCL. II.* Tria sunt Sacramenta, quibus talis Character indelebilis imprimitur, videlicet Baptismus, Confirmatio, & Ordo : quæ proinde Sacramenta iterari non possunt. Ita de Fide ; habeturque definitum in Concilio Florentino, in Decreto Unionis, ac novissimè in Trident. *Sess. 7. can. 9.* his verbis : *Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptismo scilicet, Confirmatione, & Ordine, non imprimi characterem in anima, hoc est, signum quoddam spirituale & indelebile, unde ea iterari non possunt : anathema sit.*

Et cur hæc ?

47. Cur autem hæc tria Sacramenta imprimant Characterem, & non alia quatuor, causa primaria est voluntas DEI, ac Christi.